

Отже, варто зазначити, що від початку повномасштабної війни в Україні з'явилося багато програм підтримки бізнесу. Активно підтримують український бізнес і міжнародні фонди.

Список використаних джерел:

1. Як український бізнес виживає в умовах війни? URL: <https://visitukraine.today/uk/blog/1810/yak-ukrainskii-biznes-vizivaje-v-umovax-viini>

2. Офіційний сайт Міністерства економіки. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=94321ef8-1418-479c-a69f-f3d0fdb8b977&title=Robota-GrantiVidDerzhaviNaVidkrittiaChiRozvitokBiznesu>

3. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України URL: <https://minagro.gov.ua/pidtrimka/nadannya-grantiv-dlya-stvorennya-biznesu/granti-dlya-teplicnogo-gospodarstva>

КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РИЗИКУ

РИБАК Ганна Іванівна

канд. екон. наук, доцент

ВИСОЦЬКИЙ Єгор Вячеславович

здобувач вищої освіти

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Сучасний вектор економічних трансформацій в Україні, спрямований на активну інтеграцію до висококонкурентного європейського економічного простору, значно змінює умови функціонування підприємств у будівельній галузі. У цьому контексті виникає підвищена невизначеність та швидкі зміни в зовнішньому і внутрішньому середовищі. Розвиток сучасної світової економіки ставить перед Україною виклик у формуванні нових підходів до вирішення проблеми управління конкурентоспроможністю на всіх рівнях економіки. Незважаючи на кризові явища, обумовлені процесом глобалізації, військовим станом, Україна об'єктивно інтегрується в світовий економічний простір, що вимагає глибокого дослідження факторів, методів і форм управління конкурентоспроможністю на сучасному етапі розвитку.

Вперше поняття конкуренція як соціально економічне явище, що дозволяє регулювати економічну систему, виникло ще в середньовіччі в роботах таких учених як Т. Мене, Дж. Локк та інші.

У сучасному розумінні поняття конкурентоспроможність започаткував ще видатний вчений, представник класичної школи Адам Сміт розглядаючи його як обставини в яких підприємство досягає міцного становища та покращення ринкових позицій за рахунок зниження цін, високої

продуктивності праці, що забезпечується поглибленням поділу праці та використанням інноваційних технологій. Ідею конкурентоспроможності та конкурентної боротьби заснованої на виробництві продукції з нижчими витратами ніж у конкурентів підтримує і Давид Рікардо та інші науковці, що продовжували розвиток теорії моделі досконалої конкуренції, надавши їй статус системного фактора ринкового господарства.

Сьогодні вчені схиляються до думки, що конкурентоспроможність підприємства полягає в інноваційності розвитку, що забезпечує вже не мінімізацію збитків чи максимізацію прибутків, а стабільний розвиток, в умовах невизначеності та ризику.

На сучасному етапі розвитку міжнародного ринку для управління конкурентоспроможністю слід враховувати різноманітні фактори, використовувати сучасні різноманітні методи та впроваджувати різні форми для досягнення стабільного розвитку. Ключовими аспектами цього процесу є такі фактори управління конкурентоспроможністю: маркетинг та брендинг для привертання уваги міжнародних клієнтів та створення унікальної позиції на ринку; удосконалення якості продукції з використанням систем управління якістю, таких як ISO, для підтримання високих міжнародних стандартів; інвестування в дослідження і розробки; розвиток стратегій глобального постачання для оптимізації вартості та якості; ефективне фінансове управління та забезпечення стабільності фінансового стану, мінімізація валютних ризиків та оптимізація фінансових операцій;

Серед методів управління конкурентоспроможністю слід виокремити:

SWOT-аналіз, стратегічне управління, техніки управління ризиками, Benchmarking, диверсифікація продукції та ринків.

До сучасних форм управління конкурентоспроможністю сьогодні відносять: стратегічне партнерство, створення глобальної мережі постачання, міжнародну сертифікацію та ефективну комунікацію.

Використання інтегрованого підходу, що об'єднує ці фактори, методи та форми, є ключем до успіху в управлінні конкурентоспроможністю на міжнародному ринку.

Особливої уваги у воєнний та післявоєнний час заслуговує ринок будівельних матеріалів та послуг, який має значну частку у ВВП країни та є основою для відновлення життя територіальних одиниць країни, що були зруйновані. Відповідно до зазначених форм та методів можемо побудувати певний механізм управління конкурентоспроможністю підприємства будівельного сектору, який може бути впроваджений за допомогою комплексного підходу, що об'єднує різні етапи та інструменти.

Першочерговим етапом має стати проведення SWOT-аналізу для визначення сильних та слабких сторін підприємства, а також можливостей та загроз. Наступним етапом має стати розробка стратегії на основі SWOT-аналізу, визначення ключових напрямків розвитку та конкурентних переваг. Далі слід створити внутрішній відділ або встановити партнерство для проведення досліджень та розробок в галузі будівельних технологій. Наступним кроком має стати оптимізація ланцюга постачання за допомогою

сучасних технологій та систем управління. А також впровадження системи контролю якості та сертифікації відповідно до міжнародних стандартів. І звісно, встановлення ефективної системи фінансового управління та моніторингу фінансових показників. Слід укласти стратегічні партнерства із компаніями, що надають інноваційні рішення або мають доступ до нових технологій. Створити системи внутрішньої та зовнішньої комунікації для взаємодії з клієнтами, партнерами та співробітниками. І постійно оцінювати виконання стратегії та проводити моніторинг конкурентоспроможності через визначені KPI. Обов'язковим у такому механізмі має стати інвестування в навчання та розвиток персоналу для адаптації до нових технологій та підтримки інновацій.

Цей механізм може бути спрямований на створення гнучкого та адаптивного середовища, яке сприяє підтримці та підвищенню конкурентоспроможності підприємства в будівельному секторі на міжнародному ринку. Важливо постійно аналізувати та оновлювати стратегію відповідно до змін в економічному оточенні та власних можливостей. Важливо відзначити, що немає універсального підходу, і стратегії повинні враховувати конкретні умови та характеристики кожного підприємства та адаптації існуючих у відповідь на умови ринку, що змінюються.

БЛАГОУСТРІЙ МІСТ: АНАЛІЗ СТАНУ І ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

СЛАБУТА Олена Іванівна,

канд. екон. наук, доцент,

БУХАРОВ Олег Алєкович,

здобувач другого рівня вищої освіти

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Благоустрій – це ключовий аспект функціонування міського середовища, який визначає якість та комфорт життєдіяльності населення, створює відчуття єдності міської спільноти. Важливо розглядати благоустрій не лише як розкіш, але й як стратегічний інструмент відповіді на виклики сучасності. У нинішні часи, коли світ зіткнувся з численними викликами, від військових конфліктів до природних катастроф, питання стану та забезпечення благоустрою стає особливо актуальним.

В Україні ці питання регулюються Законом України «Про благоустрій населених пунктів», аналіз виконання вимог якого у 2022 р. показав невтішні результати (рис.1)